

[Accueil](#)[Revenir à l'accueil](#)[Collection Mythologiae libri decem, Venise, Segno della Fontana, 1567](#)[Collection Mythologia, Venise, 1567 - Livre II](#)[Item Mythologia, Venise, 1567 - I, 09 : Quo pacto Dii antiquorum fuerint sempiterni](#)

Mythologia, Venise, 1567 - I, 09 : Quo pacto Dii antiquorum fuerint sempiterni

Auteur(s) : Conti, Natale

Collection Mythologia, Francfort, 1581 - Livre I

[Mythologia, Francfort, 1581 - I, 09 : Quo pacto Dii antiquorum fuerint sempiterni](#)
est une version augmentée de ce document

Collection Mythologie, Paris, 1627 - Livre I

[Mythologie, Paris, 1627 - I, 09 : Comme quoy les Dieux des Anciens ont esté eternels](#)
est une transformation de ce document

Collection Mythologie, Lyon, 1612 - Livre I

[Mythologie, Lyon, 1612 - I, 09 : Comment les Dieux des anciens ont esté eternels](#)
est une transformation de ce document

Informations sur la notice

Auteurs de la notice [Équipe Mythologia](#)
Mentions légales

- Fiche : [Projet Mythologia](#) (CRIMEL, URCA ; IUF) ; [projet EMAN](#), Thalim (CNRS-ENS-Sorbonne Nouvelle). Licence Creative Commons Attribution - Partage à l'Identique 3.0 (CC BY-SA 3.0 FR)
- Images : [Münchener Digitalisierungszentrum](#) (MDZ).

Présentation du document

Publication Venise, Comin da Trino, 1567
Exemplaire Munich (Allemagne), [Münchener Digitalisierungszentrum](#) (MDZ) , Res/4
Ant. 50
Formatin-4
langue(s)

- Grec ancien
- Latin

Pagination 9v°-10v°

Notice créée par [Équipe Mythologia](#) Notice créée le 30/04/2018 Dernière modification le 28/04/2023

Mythologia.

contentionibus sit plenum, cum multò sint mortalibus miseres, cum eos & dormire dixerint poete, & potationibus atque conuiujs indulgere, & Veneris stimulis mirificè exagitari. Quis enim nesciat somnum & epulas esse ob corporis debilitatem, cù ille ad labores corpus reficiat, hæ ad naturæ vim conseruandam requirantur? Inde effectum est vt Alexander Macedo se Deum esse adulatoribus prædicantibus responderit, se longe diuersa a diuina natura experiri cum & somnum, & Veneris titillationes sentiat. Quòd si horum Deorum natura deficiente nutrimento deficeret, & ad libidinem illi incitarentur, qui possunt nõ esse mortales, aut qui potest eorum genus nisi repararetur, non deficere? Non sunt igitur Dii illi antiquorum, sed fabulæ illæ partim naturæ res occultas habent, partim mores informant, partim sunt inania vulgi figmenta, vt dicebamus.

Quo pacto Dii antiquorum fuerint sempiterni. Cap. IX.

Atque vt pateat veta esse illa, quæ dicta sunt hætenus de Deorum antiquorum mortalitate, quid de Ioue ipso principe omnium Deorum scriptum fuerit à poetis consideremus, quem modo patrem, modo Regem omnium Deorum vocarunt, sicuti Homerus in primo *odyssey*,

ὄϊος δὲ πῶτος ἕρως ἀνθρώπων ἀὶ πάντων θεῶν.
20
Hos ita compellat hominum pater, atque Deorum, modo sempiternum, vt Virgilius lib. 1. *Aeneidos* in his significauit;
ὄ qui res hominumque Deumque
Aeternis regis imperijs, & fulmine terras.

& Orpheus in hymnis;

ὄϊος ἀλόερος, ὄϊος ἀφθέρων.
Iupiter ò venerande, Iupiter sempiternæ,
quem eundem facit rerum omnium autorem, vt ex his patet;

ὄϊος ἀλόερος, ὄϊος ἀφθέρων ἀπὸ πάντων θεῶν ἔσθ' ἄρχη.
30
ὄϊος ἀλόερος, ὄϊος ἀφθέρων ἀπὸ πάντων θεῶν ἔσθ' ἄρχη.
Iupiter alme tuo sunt omnia munere nata.
Diuæ parens. Tellus, præcelso vertice montes,
Et maria, & quidquid cælum complectitur altum.

Hunc tamen sempiternum Iouem, & rerum omnium autorem, Virgilius in *Dictæo monte* Cretæ nutritum existimauit, quem etiam ab apibus educatum fuisse scribit lib. 4. *Georgicorum*, vt patet in his carminibus;

Nunc age, naturas apibus quas Iupiter ipse
40
Addidit, expediam: pro qua mercede canoros
Curetum sonitus, crepitantiaque æra secuta,
Dictæo cæli Regem pauere sub antro.

Sed illud magis mirum fortasse videbitur, quòd neque tamen certum est vbi educatus fuerit hic præclarus & illustris antiquorum deorum pater. Messenii enim apud se natum & educatum fuisse Iouem contendebant, cuius ossæ debant apud se incunabula, & à Neda Ithomeque nutricibus, & à Curetibus seruatum fuisse affirmabant, vt ait Pausanias in rebus Messenijs. Hæc ipsam de Iouis ortu contentionem ita attigit Callimachus in hymnis;

ὄϊος, ὄϊος ἀλόερος, ὄϊος ἀφθέρων ἀπὸ πάντων θεῶν ἔσθ' ἄρχη.

ὄϊος

Mythologiæ.

hominum sermones tantum, ac Deorum etiam ipsorum sententias de Ioue consideremus, hunc vel a Mercurio ipse finxit Plautus in proœmio Amphitryonis mortalem appellari his verbis;

Mirari non est æquum sibi si prætimeat,
Atque ego quoque & qui Iouis sum filius
Contagione meæ matris metuo malum.
Etenim ille quous huc iussu venio
Iupiter, non minus quam nostrum quous formidat malum,
Humana matre natus, humano patre.

- 10 Quare si ipse natus est, ut ceteri homines, & mortuus, & à mortalibus originem duxit, quo pacto sempiternus esse potuit? siquidem omnia quæ nascuntur aliquando interire necesse est. At quo pacto Iupiter dictus est sempiternus? quia, uti dicitur cum de illo tractabimus, cum gloriæ cupidus maxime fuerit, templaq; sibi extrui ubique studuerit, fecit vulgaris opinio illorum, qui magistratus & imperia admirantur, ut summus Deus putaretur; quare postea nunc vim factorum, nunc providentiam Dei, nunc Deum ipsum, quæ mundi animam appellarunt nonnulli, nunc æthera, Iovem nuncuparunt, quæ cum sempiterna sint, Iovem etiam putarunt sempiternum. sic, ubi pro vi divina per aquas diffusa, Neptunus intelligitur, dicitur sempiternus. pro Vulcano ignis, pro Venere naturalis procreandi libido, pro Cerere terræ feracitas. Nam si hoc pacto Dii antiquorum accipiantur, erunt sempiterni: ex illorum sententia, qui mundum, eiusq; elementa sempiterna putarunt. si eorû genealogiam inuestigemus, omnes fuerunt mortales, & ab hominibus procreati, ut patebit postea. Atqui absurdum fuit hominum nominibus res sempiternas appellare, diuinæq; providentiæ splendorem sub his humanis velare integumentis; quippe cum minime conveniat res admirabiles horum profanorum nominum colluione inquinare. At quia viderent sapientes animos multitudinis apertis rationibus ad eruditionem non posse adduci, horû figmentorum suavitatem illos ad se allexerunt, quæ sola causa fuit.
- 30 cur tot postea fabulæ sint inuentæ.

De sacrificijs superarum Deorum. Cap. X.

- 40 **V**T autem pateat elementorum, rerûque naturalium virtutes, & vires demonum eorum, qui in iis inhabitarent, qui Dii à multitudine imperitorum fuerunt existimati, nominibus vocatas fuisse à sapientibus, non erit absurdum si genera sacrificiorum Diis singulis attributorum breviter explicavero: quippe cum multa factorum genera fuerint ab antiquis pro singulorum Deorum natura instituta, & victimæ variæ, & varia suffimentorum ratio, & non idem habitus sacrificantium. Neq; enim omnibus molæ offerebantur, neq; omnibus accendebantur lumina, neque sacra fiebant semper super sublimibus aris, neq; semper per diem. Diversa denique pro singularum nationum more, pro varietate temporum, pro creditorum Deorum natura, sacrificia ubique offerebantur; quod alia cœlestibus, alia terrestribus, alia aquaticis, alia Diis inferis conveniebant, quorum alia privatim, alia fiebant publicè. Primum igitur omnium scire convenit nõ solum in animalibus, aut in plantis, ad vires, bonitatemq; singulorum plurimum conferre ciborum vim, aerisq; temperiem, sed etiam in illis demonibus, quibus pleni
- esse